

_____ *hokimligi*
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ *maktabgacha va*
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
___-umumiy o'rta ta'lim maktabi
tasviriy san'at fani o'qituvchisi

_____ *ning*
20__-20__-o'quv yiliga 5-sinflar uchun

“Musawvir”

TO'GARAK
HUJJATLARI

To'garak a'zolari haqida ma'lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug'ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to'liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							

15.							
16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

“TASDIQLAYMAN”

MMIBDO‘ _____

**20__-20__-o‘quv yili uchun tuzilgan “Musavvir” nomli to‘garagining
ISH REJASI**

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Tasviriy san’atning ifoda vositalari haqida suhbat.	1		
2.	Takrorlash.	1		
3.	Kompozitsiya tuzishda ifoda vositalari	1		
4.	Qalamda turli chiziq (shtrix)lar yordamida tasviriy obrazlar yaratish.	1		
5.	Suvosti saltanati tasvirini chizish	1		
6.	Takrorlash.	1		
7.	Oq va qora ranglardan grafik rasm ishlash.	1		
8.	Xotirjam, o‘ychan holatlarni ifodalovchi manzarani tasvirlash	1		
9.	Takrorlash.	1		
10.	Hajm – haykaltaroshlik asosi. odam haykalini yasash.	1		
11.	Takrorlash.	1		
12.	Oydin tundagi yoki quyoshning botish chog‘idagi daraxtni tasvirlash.	1		
13.	Takrorlash.	1		
14.	Rangtasvir xususiyatlari.	1		
15.	Takrorlash.	1		
16.	Asarni badiiy idrok etish.	1		
17.	Rangtasvir va grafikada manzara. manzara janridagi asarlarni tahlil etish va ijodiy ish.	1		
18.	Tabiatning obrazli manzarasini ishlash.	1		
19.	Sharqona shahar tasvirining eskizini ishlash.	1		
20.	Tasviriy san’atda animalistik janr. suhbat va amaliy ish	1		
21.	«Men sevgan hayvon» mavzusida rasm ishlash.	1		
22.	«Qish manzarasi» mavzusida rasm chizish.	1		
23.	«Yangi yil» mavzusida devoriy gazeta ishlash.nazorat ishi	1		
24.	Rangtasvirda naturmort. naturmort janrida yaratilgan asarlarni badiiy idrok etish.	1		
25.	Milliy idishlardan tuzilgan mavzuli naturmort (2–3 ta buyum)ni rangtasvirda ishlash.	1		
26.	Rang-tuslari jihatidan qarama-qarshi (kontrast) buyumlardan tashkil topgan naturmortni grafik usulida ishlash.	1		
27.	Xotiradan naturmort kompozitsiyasini ishlash.	1		
28.	Tabiat manzarasi fonida naturmort ishlash.	1		
29.	Badiiy bezak grafikasi.	1		
30.	8-mart bayramiga devoriy gazeta ishlash. nazorat ishi.	1		
31.	Navro‘z bayramiga bag‘ishlangan kompozitsiya ishlash.	1		
32.	Tasviriy san’atda portret. portret janrida ishlangan asarlarni badiiy idrok etish	1		
33.	«Men sevgan qahramon» mavzusida portret ishlash	1		
34.	Plastilin yoki loydan xarakterli kayfiyatdagi portret ishlash.	1		

Sana: “ ” _____ 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Tasviriy san‘atning ifoda vositalari haqida suhbat.

Ta‘limiy maqsad: ifodaviy tili sifatida kompozitsiya, chiziq, dog‘, rang, hajm, shakl, fazo, faktura tushunchalari, taniqli yirik musavvirlar asarlarining tahlilini tushuntirish va ular rangtasvir, grafika, haykaltaroshlik, san‘atshunoslik asoslari bo‘limlari orqali amalga oshirish.

Tarbiyaviy maqsad: tasviriy san‘atning ifodaviy vositalari sifatida rangtasvirda rang, surtma, chiziq, rang dog‘lari, rangdor va yorug‘lik kontrastlari haqida tuchuncha berish, grafikada chiziq, shtrix, kontur, tus, oq-qora dog‘lardan foydalanish ko‘nikmalarini shakllantirish.

Rivojlantiruvchi maqsad: o‘quvchilarning badiiy ijodiy qobiliyatlari, badiiy - estetik didlarini o‘stirish, tasviriy malakalarini va mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish.

Mashg‘ulot metodi: tushuntirish, savol-javob, suhbat, amaliy, yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Jihozi: darslik, tasviriy san‘at mavzuga doir ko‘rgazmalar, rasmlar, qalamlar, proyektor, tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elektron materiallar.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o‘qib-o‘rganish uchun fan to‘garaklariga qatnashish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

mahallada tashkil etilgan hasharlarda, shanbaliklarda faol ishtirok etish.

I. Mashg‘ulotning borishi:

Tasviriy san‘atning ifodaviy vositalari va ifodaviy tilini tushunish va undan tasviriy-ifodaviy faoliyatda o‘rinli foydalanish muhim ahamiyatga ega. Tasviriy san‘atning ifodaviy tili sifatida kompozitsiya, chiziq, dog‘, rang, hajm, shakl, fazo, faktura tushunchalari, taniqli yirik musavvirlar asarlarining tahlili egallaydi va ular rangtasvir, grafika, haykaltaroshlik, san‘atshunoslik asoslari bo‘limlari orqali amalga oshiriladi. Tasviriy san‘atning ifodaviy vositalari sifatida rangtasvirda rang, surtma, chiziq, rang dog‘lari, rangdor va yorug‘lik kontrastlari, grafikada esa, chiziq, shtrix, kontur, tus, oq-qora dog‘lardan foydalaniladi. Tabiatda har bir buyum va narsalar o‘z rangiga ega. Bu ranglarda yorug‘-soylar juda katta o‘rin tutadi. Rangtasvir ifoda vositalari Rang havoning holati, fazodagi joylashuvi, boshqa rang tuslari ta‘sirida o‘zgarishi mumkin. Borliqning haqiqiy go‘zallik boyligi – rang hisoblanadi. Rassom turli-tumanlik kayfiyatini, rangdorlik his-tuyg‘usi, bo‘yoqlar birikmasi, iliq va sovuq ranglar monandligi orqali ifodalaydi va asarlarida shodlik tuyg‘usi, umid-orzular, xavotirlik, qayg‘u-g‘amginlik kabi insoniy hissiyotlarni ochib beradi. Rangtasvir asari yaratishda rang surtmalari ifoda vositasi sifatida qo‘llaniladi. Rassomlar rangtasvirda rang surtmalarining turli shakllaridan foydalanadilar. Bu surtmalar rassomning ish uslubini belgilab beradi. Mashhur rassom Van Gog «San-Maridagi dengiz» asarini yaratishda rang surtmalarini o‘rinli qo‘llaganini ko‘rishimiz mumkin. Issiq va sovuq gammadagi ranglar ko‘proq manzara janrida qo‘llaniladi. Quyoshning botishi, issiq kun, yoz, kuz mavzulari issiq ranglarda tasvirlansa, qish, qor, ayozli kun manzaralari sovuq ranglarda tasvirlanadi. Manzara janrida O‘.Tansiqboyevning «Angren – Qo‘qon tog‘ yo‘li» nomli asarini misol tariqasida keltirish mumkin. Portret janrida rassom R.Choriyevning «Keksa» portreti sovuq ranglar ustuvorligida ishlangan. Rangtasvir san‘atining mashhur vakillaridan Leonardo da Vinchi, Rafael Santi, Rembrandt, Karl Bryullov, Anri Matiss, Albrect Dyurer, o‘zbekistonlik rangtasvir ustalaridan O‘rol Tansiqboyev, Abdulhaq Abdullayev, Rahim Ahmedov, Malik Nabiye, Ro‘zi Choriyev, Javlon Umarbekov, Bahodir Jalolov, Alisher Mirzayev, Akmal Ikromjonov, Akmal Nur va boshqa bir qancha rassomlarni aytish mumkin.

Van Gog. «San-Maridagi dengiz»

II. Amaliy ish: Tasviriy san‘atning qanday ifodaviy vositalarini bilasiz?

III. Mustahkamlash:

Tasviriy san‘atning ifodaviy tili haqida so‘zlab bering.

IV. Baholash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchiliklarini muxokama qilish, mashg‘ulotda faol qatnashgan o‘quvchilar rag‘batlantirish.

V. Uyga vazifa: mavzuga doir tasvirlar bilan ishlash.

Sana: “ ” _____ 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Takrorlash.

Ta’limiy maqsad: ifodaviy tili sifatida kompozitsiya, chiziq, dog‘, rang, hajm, shakl, fazo, faktura tushunchalari, taniqli yirik musavvirlar asarlarining tahlilini tushuntirish va ular rangtasvir, grafika, haykaltaroshlik, san’atshunoslik asoslari bo‘limlari orqali amalga oshirish.

Tarbiyaviy maqsad: tasviriy san’atning ifodaviy vositalari sifatida rangtasvirda rang, surtma, chiziq, rang dog‘lari, rangdor va yorug‘lik kontrastlari haqida tuchuncha berish, grafikada chiziq, shtrix, kontur, tus, oq-qora dog‘lardan foydalanish ko‘nikmalarini shakllantirish.

Rivojlantiruvchi maqsad: o‘quvchilarning badiiy ijodiy qobiliyatlari, badiiy - estetik didlarini o‘stirish, tasviriy malakalarini va mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish.

Mashg‘ulot metodi: tushuntirish, savol-javob, suhbat, amaliy, yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Jihozi: darslik, tarsviriy san’at mavzuga doir ko‘rgazmalar, rasmlar, qalamlar, proyektor, tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elektron materiallar.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

jamoa bilan ishlashda uning fikrini qo‘llab-quvvatlash.

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

axborot manbalaridan (audio-video yozuv, kompyuter) foydalanish.

I. Mashg‘ulotning borishi:

Rangtasvir asarlarini yaratishda chiziq va rang dog‘lari ham ifoda vositi sifatida foydalaniladi. Tushunarli bo‘lishi uchun bunga izoh berib o‘tamiz. Chiziq – asarda biron-bir narsaning tashqi ko‘rinishini bo‘yoqlar bilan tasvirlangan konturi bo‘lsa, dog‘ esa, biron-bir narsaning rang li silueti, tusli tasviri hisoblanadi. I.Shishkinning «Ayoqli shimol», Sh.Abdurashidovning «Guljahon» nomli asarlari shular jumlasidan.

Sh. Abdurashidov. «Guljahon»

I. Shishkin. «Ayoqli shimol»

Rangtasvirda ifodaviy vosita sifatida rangdor va yorug‘lik kontrastlaridan ham foydalaniladi. Bunday jarayon mashhur rassom A. Kuindjining «Qayinzor» asarida dog‘ keskin och va to‘q munosabatlar orqali ifodalangan. O‘zbekistonlik rassomlar asarlarida ham bunday ifodaviy vositalarda bajarilgan ishlarni ko‘rish mumkin, masalan, A.Mo‘minov «Chorvoq kuylari», A.Mirzayev «Poshkurtli chevarlar» va boshqalar. Tasviriy san’atning grafika turining ham o‘ziga xos tasviriy-ifodaviy vositalari mavjud. Jumladan, tasvirlash chiziq (shtrix)lardan to‘g‘ri va o‘rinli foydalanishni talab etadi. Ular o‘z shakllariga ko‘ra to‘g‘ri, qiya, yoysimon, to‘lqinsimon, aralash bo‘ladi.Ular tasvirlanayotgan buyumlarning shakli, konstruktiv tuzilishiga qarab qo‘llaniladi. Masalan, sharning yorug‘-soya qismini shtrixlash vositasida uning hajmini tasvirlashda yoysimon chiziq (shtrix)lardan foydalanish tavsiya etiladi, ya’ni tasvirning shakli, hajmi va obrazning xususiyatini ochib berishi uchun shtrix turlari turli joyda har xil qo‘llaniladi.

II. Amaliy ish: Rangtasvir turining asosiy tasviriy vositalariga nimalar kiradi?

III.Mustahkamlash:

Grafikada o‘ziga xos tasviriy-ifodaviy vositalarni misollar bilan tushuntirib bering.

IV.Baholash: to‘garak a’zolarini yutuq va kamchiliklarini muxokama qilish, mashg‘ulotda faol qatnashgan o‘quvchilar rag‘batlantirish.

V.Uyga vazifa: mavzuga doir tasvirlar bilan ishlash.

Maktab MMIBDO‘ _____ sana _____ 20__ yil

Sana: “ ” _____ 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Kompozitsiya tuzishda ifoda vositalari

Ta’limiy maqsad: ifodaviy tili sifatida kompozitsiya, chiziq, dog‘, rang, hajm, shakl, fazo, faktura tushunchalari, taniqli yirik musavvirlar asarlarining tahlilini tushuntirish va ular rangtasvir, grafika, haykaltaroshlik, san’atshunoslik asoslari bo‘limlari orqali amalga oshirish.

Tarbiyaviy maqsad: tasviriy san’atning ifodaviy vositalari sifatida rangtasvirda rang, surtma, chiziq, rang dog‘lari, rangdor va yorug‘lik kontrastlari haqida tushuncha berish, grafikada chiziq, shtrix, kontur, tus, oq-qora dog‘lardan foydalanish ko‘nikmalarini shakllantirish.

Rivojlantiruvchi maqsad: o‘quvchilarning badiiy ijodiy qobiliyatlari, badiiy - estetik didlarini o‘stirish, tasviriy malakalarini va mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish.

Mashg‘ulot metodi: tushuntirish, savol-javob, suhbat, amaliy, yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Jihozi: darslik, tarsviriy san’at mavzuga doir ko‘rgazmalar, rasmlar, qalamlar, proyektor, tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elektron materiallar.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

yurish-turishda milliy va madaniy me‘yorlarga amal qilish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo‘lish hamda foydalanish kompetensiyasi:

shaxsiy, iqtisodiy munosabatlarda hisob-kitob bilan ish yuritishni bilish.

I. Mashg‘ulotning borishi:

Kompozitsiya tuzishdan maqsad – mavzuga muvofiq keladigan elementlarni tanlab olib, ularning qismlari o‘rnini almashtirish, yangi detallar kiritish orqali original mazmuni ifodalovchi ijodiy ishlarni bajarishdan iborat. Kompozitsiyaning asosiy vositalari, tushunchalari va ularning ifodalanishi haqida to‘liq ma’lumot olinadi. Masalan, kompozitsiya vositalaridan biri format hisoblanadi, uning uchta ko‘rinishi mavjud: yotiq holati (gorizontal), tik holati (vertikal) va kvadrat shaklida bo‘ladi. Rassomlarning turli holatdagi formatda tasvirlangan asarlari, masalan, R. Ahmedov ning «Anorlar», S. Abdullayevning «Navoiy va Husayn Boyqaro», N. Oripovaning «Bahor», A. Kuindjining «Qayinzorda» kompozitsiyaning ifoda vositasi tahliliga misol bo‘la oladi. Kompozitsiya vositalaridan biriga makon tushunchasi kiradi, ular ko‘p planli va bir planli ko‘rinishda bo‘ladi. Vositalardan yana biri, kompozitsiya markazi – mutanosiblik, dinamika va statika, rang, yorug‘-soya, kontrast, ritm, dekorativlik va yaxlitlik kabi tushunchalarni o‘z ichiga oladi. O‘zbekiston rassomlari ijodida barcha kompozitsiya ifoda vositalarini kuzatishimiz mumkin.

R. Ahmedov. «Anorlar»

S. Abdullayev. «Navoiy va Husayn Boyqaro»

N. Oripova. «Bahor»

II. Amaliy ish: Haykaltaroshlikda hajm vosita sifatida qanday ahamiyatga ega?

III. Mustahkamlash:

Topshiriq. Tasviriy san’atga oid materiallarni yig‘ishni davom ettirish. Yashash joyidagi san’at asarlari (grafika, rangtasvir, haykal, amaliy san’at asarlari)ni kuzatish va ularning badiiy obrazini tahlil qilish.

IV. Baholash: to‘garak a’zolarini yutuq va kamchiliklarini muxokama qilish, mashg‘ulotda faol qatnashgan o‘quvchilar rag‘batlantirish.

V. Uyga vazifa: Amaliy san’atning ifodaviy vositalari haqida nimalarni bilasiz?

*v**eb**-saytimiz: **Zokirjon.com***

Hujjat Word variantda beriladi.

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog‘lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi.

Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi

40 listdan iborat tasviriy san‘at fanidan 5-sinf o‘quvchilarga 34 soatli to‘garakni to‘liq holda olish uchun telegramdan yozing.

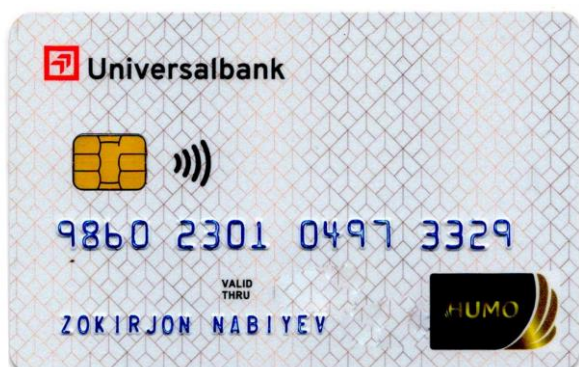
Narxi: 20 ming so‘m

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To‘lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To‘liq holda olganingizdan so‘ng:

Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet orqali veb-saytlarga joylamang.

Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.